

• MATTIN •

Batasuna prozesua: 'boom' ala 'bluff'-a?

• TASIO ERKIZIA •

[HBKO MAHAI NAZIONALEKO KIDEA]

A bian jarria den Batasuna prozesua zintzotasunez planteaturik dago. Zinez eta benetan indar bilketa serioa bideratu nahirik. Baina apustu guztiek bezala, bere arriskuak baditu. Beraz, izugarritzko *boom* bat izan daitekeen bezala, nolabaiteko *porrota* ere gerta daiteke. Zailtasunak egon badaude, eta bistan da soilik gure esku ez dauden zenbait oztopok eragin zuzena izan dezaketela.

Halere, erronka honi ilusio handiz eusteko arrazoirik badugu eta, beraz, ongi bideratzeko baldintzarik ez zaigu falta. Areago, esango nuke jarri ditugun helburuak betetzea, neurri batean bederen, gure esku dagoela. Gogoz eta indarrez eusten badiogu, urrats nabarmenak eman ditzakegu; aldiz, beldurrez eta duda mudaz jokatzuz gero, uzta xepelak izanen ditugu.

Batasunaren oinarriak

Zenbaitentzat Batasuna prozesua itxura aldaketa hutsa izanen da. Izen eta formatu berriak erabiliz, jokamolde berek iraunen dute. Ezker Abertzaleengan ez dute jarrerara aldaketarik ikusten eta, beraz, hausnarketa serio eta kolektibo bat egiteko gaitasunik edo borondatearik ez dute nabaritzen.

Usteak uste eta aurrebalorazioak errespetatuz, baina betiere prozesuaren bukaerarako utziz, ondorengo hausnarketak egitera ausartzen naiz:

1.- Batasuna deitu dugun prozesu hau ez dugula gauetik goizera asmatutako zerbait, aspaldidanik hausnartzen etorri garen asmoa baizik. Areago, ez da

planteamendu koiunturala, oraingo abagune politikarako pentsatutako *maniobra* alegia, ezker abertzaleak funtsezkotzat jotzen duen eta beraz estrategikoa dugun proiektua baizik.

2.- Proiektu soberanista baten inguruan indar metaketa arrakastatsua lor dezakegula uste dugu. Gaur egun hainbat abertzale eta ezkerzale ezinbestekotzat jotzen dugun erronka hau erakargarri bilakatu daiteke. Zailtasunak zailtasun, bakea eta normaltasuna ekarriko duen burujabetasuna urratsez urrats lortzen ariteko lan ildoak badu sinesgarritasuna.

Hogei urte luzez hainbat abertzalek autonomiaren apustua egin dute, eta ondorioz Espainiak jarritako norabidean murgildurik egon dira. Azken boladan badirudi teorian behintzat denok onartzen dugula bide horrek eman duela eman zezakeena eta beste *marko juridiko-politiko* bat behar dugula. Hori lortzeko ibilbide konkretuak diseinatzea eta determinazioaz bultzatzea falta zaigu. Eta horretarako indar metaketa sendo bat izugarritzko laguntza izan daiteke. Alegia, subiranotasunaren inguruan ezkertiar eta abertzale progresista gehienak biltzea izugarritzko bultzada litzateke.

3.- Ezker nazionala izan daitekeen erakundea birsortu behar dugu. Ez da lehen saiakera, baina gaur egun ezkerzale deitu diren beste erakundeen norabidea ikusiz gero, izugarritzko aukera dugu.

Arrazoi ezberdinengatik bidean gelditu diren ezker abertzaleko hainbat militanteri, Zutik eta bere

inguruan murgildurik dauden iraultzaileei, IUREn eboluzioan garai batean amestu baina desilusionaturik gelditu direnei edo EPK-ko borrokalari zaharrei luzatzen diegu gure gonbidapena. Une batzuetan borrokan aritu eta bazterturik sentitu direnak edo inoiz horrelako dei zuzenik hartu ez duten guztiek dute gure gonbidapena.

4.- Mugimendu politiko zabala bezain dinamikoa sortzeko ordua da. Batasuna prozesu honek, dogma eta jarrera itxitik at eta deskalifikazio errazak gaindituz, lanerako ilusio eta gogoia duten abertzale progresista guztien bilgunea nahi du izan.

Politika egiteko era eta molde berriztuak bultzatzeko unea dugu. Herritarrengandik hurbil eta konbentzionalismoak alderatuz. Gure indarretan sinistuz baina alianza politika zabalak bultzatuz eta indar abertzale zein progresista guztiak oinarritzat hartuz herri honen burujabetza lortzeko lana egin nahi duten guztiei aukera eskaintzen diegu. Dena egiteke eta proposamena zabalik dago. *Baldintza* bakarra zera da: ilusioa eta lana egiteko gogoia izatea.

5.- *Bluff* bat izan daitekeela? *Porrota* litzateke askotan agertu diren jarrera sektario eta baztertzaleak nagusituko balira. Zabalasunez jokatu ordez soilik beti betikoak bilduko bagina. Herritar Batasuna birsortzeko gaitasunik ez bagenuke izanen...

Horrelako hutsegite bat oker historikoa litzateke, barkaezina. Gure sinesgarritasuna jokoan da eta ahalegina garantizaturik dago.

... JUANTXO URDIROZ

Egon lasai

Egon lasai, ez dut horretaz hitz egin nahi. Zertarako? Ramon Saizarbitoria arestian idatzi du: «onartu behar genuke ja-sankorregiak izan garela zoramenarekin; asko kostatu zaigu anai-arreben, seme-alaben eromenari atzematea, seme-alabak eta anai-arrebak zirelako, gureak, eta gureek ez gaituzte izutzen, oroitzapen, maitasun, gorroto, poz eta tristura asko ditugulako elkarrekin; barre eta negarrez ikusi izan ditugu gureak, pozik eta atsekabe, eta besarkatu egin gaituzte, geu ere pozik edo ilun geundenean, eta horregatik, ezin imajina ditzakegu gaizkile, gureak».

Bai, hola da. Txoru-kontu hutsa. Har dezagun beste hizpide bat. Eskola-atsenaldia amaitu da, esaterako, eta neska-mutilak bilduko dira ikasgeletara. Hutsik eta hotza da patioa. Txoriak ikasleen ordutegira ohitu dira, eta haurrak joaten direlarik, egunero heltzen dira, ogi-puxkak jatera. Begira nola dabilen txoritxo bat txorizo pamplonako puska batekin. Ohartu zara gizon bakarti hartaz, ate nagusiaren ondoan egoten denaz? Txoriak bezala usatu da ikasleen ordutegira. Gormutua da. Haurrak eskolatik ateratzen direnean, amaren bati edo aitaren bati deskuido batean semea edo alaba isuriz gero errepide alde-
ra, hortxe egoten da ernea eta de *mucha vista*, arriskutik begiratzeko. Gizon gaitzesa da, baina halere hor egoten da, eta behin baino gehiagotan ikusi dut aita-amei haserre egiten, axolagabeak izateagatik. Gauza handia da izadia. Ohartu zara? Anarkista batek Bartzelonako Ramblasean esan zuen gisan, zenbat oinezko batera kale berean elkar jo gabe. Inork ez die esan nontsu ipini behar duten oina ibiltzean. Inork ez. Eta ez dute muturrez aurrera elkarren aurka sekula jotzen. Gauza handia. Askatasuna gauza handia da. Bero, aditzen da haurren abarrotsa. Esan bezala, atzendu hori. Aitortzen dizut nik ez dudala sekula gai hori hizpidera ekarriko. Badakizu? Josebaren aitak, langabezian baitzen, lana aurkitu du eta kontent dago. Heldu den astean, laugarren mailakoekin joanen gara raftinga egitera, badakizu, Bidarraira. Euria egingo ahal du! Bestela oso mantso dator erreka, eta aspergarria da. Ez, egon lasai, ez dut gaia aterako. Zertarako?

...kornerra

MIKEL ELORZA

Pobreok

■ Oraintsu plazaratu da ikerketa, zorroztasun aldetik seguruenik oso eztabaidagarria, baina hagitx esanguratsua. Mundu zabalean galdezka jardun dute ea jendeak zer nahiago duen: diru gehiago edo denbora libre gehiago. Ez dakit aho batekoa, baina EEBBetan eta European nabarmena izan da lehenengo aukera, eta baita Hego Amerikan ere. Beste zenbait tokitan parekatuago ibili dira erantzunak, eta Asiako zenbait herrialdetan, India, Malaysia eta Filipinetan, kasu, nahiago dute denbora gehiago diru gehiago baino. Emaizta ez da harritzekoa —hemen—, darabilgun bizimoduari erreparatuta. Izan ere, seguru diruaren aldeko erantzuna eman duten guztiek daukatela azalpena, diru gehiago hori zertarako behar duten. Eta seguru egiaztatzen dela aforismoa, zeinaren arabera aberatsa ez baita diru gehiago daukana, behar gutxiago daukana baizik.